

"บ้านดิน" เพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม

นำเสนอเมื่อ : 19 ธ.ค. 2552

บ้านดิน เพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม

สมัยนี้การจะมีบ้านสักหลังต้องใช้ทุนสูงมาก "บ้านดิน" จึงกลายเป็นอีกตัวเลือกที่น่าสนใจสำหรับคนที่มีเงินทุนไม่มาก แต่มีกำลังพอที่จะสร้างบ้านด้วยตัวเอง

พิชิต ชุมณี หรือ พี่เอ วิศวกรสังคมจากโครงการการศึกษาทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยสถาบันพระปกเกล้า ภายใต้การสนับสนุนของ กฟผ. เป็นอีกหนึ่งคนที่มีมือลงแรงปลูกบ้านดินขึ้นเอง และยังเปิดบ้านที่ ต.ปากส้าย อ.เหนือคลอง จ.กระบี่ เป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสอนและถ่ายทอดวิธีการทำบ้านดินให้กับผู้สนใจอีกด้วย

ขั้นตอนที่ยากและใช้เวลานานที่สุดในการทำบ้านดิน คือการเตรียมอิฐ เริ่มจากการผสมดินกับเถ้าปาล์มซึ่งเป็นเถ้าที่ยาวและเหนียว ช่วยให้เกาะตัว ยึดประสานกับดินได้ดีกว่าแกลบ และยังทำให้บ้านคงทนกว่าด้วย

แต่ข้อเสียของการใช้เถ้าปาล์มก็คือจะไม่สามารถใช้เท้าย่ำได้ เพราะเถ้าปาล์มจะมีความคม ถ้าเหยียบลงไปจะทำให้บาดเจ็บ สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการใช้เครื่องจักรเข้ามาช่วย ซึ่งจะช่วยให้ผลิตได้ในปริมาณที่มากกว่า และยังช่วยให้อิฐแข็งแรงคงทนมากกว่าด้วย

หลังผสมดินกับเถ้าปาล์มเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้เอามาเทลงในบล็อก ขนาด 20x40x7.5 ซม. อิฐที่ได้แต่ละก้อนจะมีน้ำหนักเฉลี่ยประมาณ 6 กิโลกรัม นำอิฐมาตากแดด 7 วันก็นำไปใช้งานได้ ส่วนขั้นตอนของการทำฐานรากให้ไปพบกับคอนกรีตหล่อฐาน

การก่ออิฐดิน จะใช้อิฐประมาณ 40 ก้อน ต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร เสร็จแล้วค่อยทำการเคลือบฉาบสี โดยการนำเอาดินมาบดให้ละเอียด (ถ้าต้องการสีแดงก็ให้ใช้ดินสีแดง ถ้าต้องการสีขาวก็ให้ใช้ดินขาว)

มาผสมกับกาวลาเท็กซ์หรือแป้งมันสำปะหลัง

การเคลือบสีตามแนวธรรมชาติแบบนี้ จะทำให้ได้บ้านที่ดูแล้วสวยคลาสสิก ไม่แปลกปลอมกลมกลืนกับธรรมชาติ ดูมีเสน่ห์ และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนใคร

ข้อดีของบ้านดินก็คือ ต้นทุนในการก่อสร้างต่ำ แต่มีความแข็งแรง ทนต่อแรง กระแทกได้ดีกว่าบ้านปูน เพราะมีความยืดหยุ่นกว่า โดนคอนกรีตไม่แตกกระจาย โดนฝนก็ไม่เป็นไร ที่สำคัญไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และยังช่วยปรับสภาพอากาศได้อีกด้วย ถ้าอากาศภายในกร้อน บ้านดินจะทำให้รู้สึกเย็น ถ้าอากาศภายนอกเย็น บ้านดินก็จะทำให้รู้สึกอบอุ่น นอกจากนี้วัสดุที่ยังสามารถหาได้จากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น สามารถใช้วัสดุทดแทนจากใยปาล์มเป็นหญ้าแฝก หญ้าคา หรือแกลบก็ได้ ช่วยให้ทุกคนได้มีบ้านสวยอยู่ได้ในราคาไม่แพง

ปัญหาของบ้านดินมีน้อยมาก และสามารถแก้ไขได้ไม่ยาก อาทิ หากมีมอดไม้หนึ่งไปค้ำยันและเกาะหรือเอาไม้เอาเหล็กไปขีดข่วน อาจมีดไปกรีดผนังบ้าน จะก่อให้เกิดรอยถลอก ทำให้น้ำอาจซึมเข้าไปได้ วิธีแก้คือเคลือบทาสีใหม่ ทาพื้นผิวให้เรียบสนิท จนน้ำกลิ้งลงไป ไม่เกาะติดตามรอยแตก แต่ถ้าเจอกรณีที่มีมอดเยอะ แก้ไขด้วยการเอาดินผสมใยปาล์มลงไป แล้วเอาสีทาเคลือบลงไปใหม่ ก็จะได้ความ แข็งแรงกลับคืนมา สิ่งที่ต้องระวังอีกอย่างคือฤดูฝนความชื้นเยอะ ถ้าเคลือบบ้านดินไม่ดีพอ อาจเกิดเชื้อราเกาะได้ แก้ไขได้ด้วยการ เอาผาเช็ดเช็ดร้อออก แล้วเคลือบสีใหม่ตรงที่มีราขึ้น

ข้อแนะนำสำหรับวิธีการบำรุงรักษากันน้ำบ้านดินในพื้นที่ใกล้น้ำหรือแหล่งเพาะปลูกที่มีหนูและปลวกอาศัยอยู่จำนวนมาก คือต้องดูแลหนูให้ดี หนูนาชอบบ้านดินเพราะอุณหภูมิเหมาะกับการที่หนูจะขุดรูชั้นล่างเพื่อเข้าไปอยู่ วิธีรับมือที่ดีคือ ช่วงตีคานให้อัดยาฆ่าปลวกลงไป และหมั่นตรวจสอบ ถ้าเราอยู่บ้านทุกวันไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าทิ้งบ้านนาน ๆ เป็นเดือน ปลวก หนูและแมงมุม มักจะชอบเข้ามาอยู่ บ้านดินก็เหมือนบ้านทั่วไปที่ต้องการได้รับการดูแลใส่ใจเหมือนกัน

การก่อสร้างบ้านดินมีราคาต่ำกว่า การก่อสร้างด้วยปูนซีเมนต์ประมาณเกือบ 3 เท่า อย่งเช่นรีสอร์ทที่ ต.ปกาสัยที่กำลังก่อสร้างอยู่ มีขนาดพื้นที่หลังละ 12 ตารางเมตร มีห้องน้ำในตัว ราคาก่อสร้างบ้านดินตกหลังละ 7 หมื่นบาท รวมค่าแรงก่อสร้างแล้ว แต่ถ้าเป็นบ้านปูนซีเมนต์ขนาดเท่ากัน จะต้องเสียค่าก่อสร้างประมาณ 2 แสนบาท

สำหรับบ้านตัวอย่างที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ก่อสร้างมาแล้ว นานกว่า 2 ปี พบว่าแข็งแรงทนทาน รับน้ำหนักได้ดี ไซกระเบื้องหนัก 2 ตัน (2,000 กก.) เหล็กไซถึง 2 ตัน รวมหลังคาบ้านดินหลังนี้มีน้ำหนักรวม 4 ตัน (4,000 กก.) จะเห็นได้ว่าบ้านดินสามารถรับน้ำหนักได้สบาย

บ้านหลังนี้มีขนาดความกว้าง 25 ตารางเมตร แต่ตัดมุมให้เป็นรูทรงแปดเหลี่ยม ใช้งบประมาณทั้งหมด 80,000 บาท เป็นค่าหลังคาที่ซื้อเหล็กและกระเบื้อง 60,000 บาท และใช้ต้นทุนในการก่อสร้างทั้งหมด 20,000 บาท

พิชิต กล่าวว่ “ความสำเร็จของการสร้างบ้านดินด้วยตนเอง เคล็ดลับอยู่ที่ความตั้งใจ

บ้านดินเหมาะสำหรับพื้นที่แห้ง ไม่เหมาะกับพื้นที่มีน้ำเจิ่งนอง พื้นที่น้ำท่วมถึง พื้นที่ดินเหลวหรือดินอ่อน เพราะดินอาจจะพอง น้ำจะซึมได้ ถ้าเราสามารถทำบ้านดินขึ้นเองได้ จะทำให้เราได้คุณค่าชีวิตหลายอย่าง อาทิ เพิ่มพูนความรู้ เกิดความรู้อยากศึกษา คนควา ทดลองทำในสิ่งใหม่ ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวเรา และถ้าหากเรารวมตัวช่วยกันทั้งครอบครัว จะก่อให้เกิดสายใยรักและความผูกพันในครอบครัวที่ดี ทำให้เด็ก ๆ เกิดการเรียนรู้ พอทำไปเกิดปัญหา ก็จะหาทางแก้ไขปัญหาารวมกัน ก่อให้เกิดทักษะ ฝึกสมอง และใจที่จดจ่อกับการก่ออิฐที่ละก้อนทีละชั้น ทำให้เกิดสมาธิที่ดีต่อตัวเราอีกด้วย”.

ขอบคุณที่มา....เดลินิวส์ออนไลน์